

Brusel 7. května 2024
(OR. en)

9639/24

DEVGEN 70
ACP 47
RELEX 626
CLIMA 189
SUSTDEV 60
NDICI 12
FIN 435

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Datum:	7. května 2024
Příjemce:	Delegace
Č. předchozího dokumentu:	7983/24
Předmět:	Zvláštní zpráva Evropského účetního dvora č. 04/2023: Globální aliance pro boj proti změně klimatu (+) – závěry Rady (7. května 2024)

Delegace naleznou v příloze závěry Rady o zvláštní zprávě Evropského účetního dvora č. 04/2023 o globální alianci pro boj proti změně klimatu (+) ve znění, které schválila Rada na svém 4021. zasedání, konaném dne 7. května 2024.

Zvláštní zpráva Evropského účetního dvora č. 04/2023: Globální aliance pro boj proti změně klimatu (+)

Závěry Rady

1. Rada vítá zvláštní zprávu Evropského účetního dvora č. 04/2023 s názvem „Globální aliance pro boj proti změně klimatu +“.
2. Rada znovu opakuje závazek EU podporovat všechny osoby ve zranitelném postavení, přičemž nesmí být nikdo opomenut, a posílit stávající pomoc rozvojovým zemím při přípravě na dopady změny klimatu a reakci na ně, a to zejména prostřednictvím odolnosti a budování kapacit a také adaptačních opatření. V této souvislosti uznává, že nejméně rozvinuté země a malé ostrovní rozvojové státy přispívají k emisím skleníkových plynů nejméně, patří nicméně mezi nejvíce zasažené, pokud jde o dopady změny klimatu.
3. Rada znovu opakuje závazek EU přijmout rezolutní a rozhodná opatření s cílem snížit čisté emise skleníkových plynů a připomíná, že EU a její členské státy jsou odhodlány dále usilovat o co nejrychlejší splnění kolektivního cíle, jímž je mobilizovat ze široké škály zdrojů prostředky na financování opatření v oblasti klimatu ve výši 100 miliard USD ročně, a tento cíl splnit do roku 2025, přičemž očekává, že tohoto cíle bude v roce 2023 dosaženo. Opakuje, že je odhodlána reagovat na výzvu uvedenou v Klimatickém paktu z Glasgow, na základě které by rozvinuté země měly výši finančních prostředků společně poskytovaných rozvojovým zemím pro účely adaptace do roku 2025 v porovnání s rokem 2019 alespoň zdvojnásobit.
4. Rada rovněž připomíná, že EU, její členské státy a Evropská investiční banka jsou společně největším poskytovatelem veřejného financování opatření v oblasti klimatu na světě, přičemž výše poskytnutých finančních prostředků v roce 2021 činila 23,04 miliardy EUR, a zdůrazňuje, že více než 50 % příspěvku bylo přiděleno na opatření v oblasti adaptace na změnu klimatu nebo na průřezová opatření.

5. V této souvislosti Rada zdůrazňuje, že v letech 2007 až 2020 EU poskytla v rámci svého úsilí o zvýšení úrovně financování opatření v oblasti klimatu, se zvláštním ohledem na adaptaci, prostřednictvím iniciativy globální aliance pro boj proti změně klimatu + částku 729 milionů EUR.
6. Rada zdůrazňuje, že EU důrazně podporuje Pařížskou dohodu, Agendu OSN pro udržitelný rozvoj 2030 a její cíl udržitelného rozvoje č. 13, podle něhož je třeba „přijmout bezodkladná opatření na boj se změnou klimatu a zvládání jejích dopadů“, a uznává, že globální aliance pro boj proti změně klimatu + je jedním z nástrojů, prostřednictvím kterého se v minulosti k plnění tohoto cíle přispívalo. Rovněž opětovně vyzývá k účinnému provádění celosvětového rámce pro biologickou rozmanitost z Kchun-mingu a Montrealu a připomíná svou podporu provádění sendajského rámce pro snižování rizika katastrof.
7. Rada uznává, že globální iniciativy, jako je globální aliance pro boj proti změně klimatu +, mají určitá omezení, na která upozornil Evropský účetní dvůr. Zároveň zdůrazňuje, že zkušenosti získané při provádění těchto iniciativ přispěly k vypracování nového přístupu k opatřením v oblasti klimatu stanoveného v nástroji NDICI – Globální Evropa s ambiciózním cílem 30 % výdajů vynaložených na cíle v oblasti klimatu a k úsilí směřovat smysluplné zdroje na iniciativy související s klimatem prostřednictvím zeměpisných programů, které podporují vnější rozměr Zelené dohody pro Evropu a strategie Global Gateway.
8. Rada vítá zjištění Účetního dvora, zejména zjištění týkající se potřeby zvýšit účinnost opatření v oblasti klimatu realizovaných v praxi zajištěním promyšlené rovnováhy mezi dosahováním výsledků a jejich rozpočtovanými náklady, jakož i zjištění, která se zabývají nedostatky v procesu rozšiřování adaptačních opatření od pilotní fáze a fáze budování kapacit. V tomto ohledu bere Rada na vědomí zejména doporučení Účetního dvora, aby byla v případě následných opatření zajištěna lepší rovnováha mezi budováním kapacit a jinými činnostmi s cílem rozšířit konkrétní adaptační opatření, která přinesou prospěch více lidem, jichž se dopady změny klimatu přímo dotýkají. V tomto ohledu Rada rovněž zdůrazňuje, že adaptační opatření by se měla zaměřit na budování komunitních a institucionálních kapacit založených na znalostech místních a původních obyvatel a vědeckých poznatcích.

9. Rada bere zejména na vědomí zjištění Účetního dvora, podle kterého se globální aliance pro boj proti změně klimatu + dostatečně nezaměřila na potřeby osob nejvíce zasažených dopady změny klimatu, zejména nejchudších domácností a žen. V tomto ohledu zdůrazňuje, že je důležité průběžně měřit dopad a výsledky opatření v oblasti klimatu financovaných EU v partnerských zemích prostřednictvím spolehlivého systému monitorování a hodnocení, a vyzývá Komisi, aby zvolila vhodné ukazatele a definovala výchozí hodnoty a cíle pro měření výsledků činností, mimo jiné prostřednictvím plného využití systému monitorování výkonnosti nástroje Globální Evropa za tímto účelem.
10. Rada uznává, že je důležité přilákat dodatečné finanční prostředky od členských států, soukromého sektoru a dalších dárců, mimo jiné prostřednictvím netradičních zdrojů a inovativních mechanismů financování, s cílem zavést v praxi transformační opatření v oblasti klimatu. Zároveň zdůrazňuje, že diplomatická činnost v oblasti klimatu a energetiky je klíčovou součástí zahraniční politiky EU a že EU je odhodlána se angažovat s partnery na celém světě a spolupracovat s nimi s cílem podporovat nejzranitelnější osoby, zejména v nejméně rozvinutých zemích a malých ostrovních rozvojových státech, při přizpůsobování se dopadům změny klimatu. Vyzdvihuje přístup „týmu Evropa“ k vnější činnosti, který poskytuje pevný rámec pro vytváření smysluplných a rovných partnerství, a dále zdůrazňuje, že je třeba společně komunikovat ohledně přístupu „týmu Evropa“ a zvyšovat o něm povědomí.
11. Rada rovněž zdůrazňuje, že opatření v oblasti klimatu by měla systematictěji řešit genderovou rovnost a práva a potřeby žen a dívek, neboť ony jsou dopady změny klimatu neúměrně zasaženy a zároveň jsou primárními uživateli a správci přírodních zdrojů. V tomto ohledu Rada bere na vědomí ambiciózní cíle v oblasti genderové rovnosti uvedené v nástroji NDICI – Globální Evropa, podle nichž by alespoň 85 % nově prováděných opatření mělo mít za hlavní nebo významný cíl genderovou rovnost, jakož i záměr Komise provést relevantní doporučení Účetního dvora. V této souvislosti Rada rovněž bere na vědomí institucionální a strategické cíle stanovené v akčním plánu EU pro rovnost žen a mužů III nazvaném „ambiciózní agenda pro genderovou rovnost a posílení postavení žen v rámci vnější činnosti EU“, který předsednictví ve svých závěrech vítá. Rada znovu opakuje svůj závazek podporovat v souladu s Akčním plánem EU pro lidská práva a demokracii na období 2020–2024 plnou, rovnocennou, účinnou a smysluplnou účast žen a mládeže v celé jejich rozmanitosti, a to i ve všech oblastech veřejného a politického života.

12. Rada podporuje výzvu zaměřit se při provádění globálních iniciativ na nejchudší domácnosti a vítá záměr Komise učinit v rámci jejích plánovaných činností odpovídající kroky s cílem řešit strukturální nestabilitu a nerovnosti. Rada vyzývá útvary Komise a ESVČ, aby při financování opatření v oblasti změny klimatu v rozvojových zemích stanovily ambiciózní cíle na úrovni jednotlivých opatření s cílem zajistit odpovídající podíl žen a dívek, které mají mít z těchto opatření prospěch, a aby s ohledem na situaci v jednotlivých zemích více zaměřily pozornost na nejchudší domácnosti.
13. Rada bere na vědomí zejména doporučení Účetního dvora, aby byly poznatky získané na základě zkušeností v rámci globální aliance pro boj proti změně klimatu + uplatňovány v budoucích globálních iniciativách, včetně provádění klimatického cíle nástroje NDICI – Globální Evropa. V této souvislosti Rada vyzývá útvary Komise a ESVČ, aby:
- pravidelně přezkoumávaly cíle a revidovaly je, je-li již v průběhu realizace zjevné, že nejsou k dispozici dostatečné finanční prostředky;
 - finanční prostředky přidělovaly strategicky uplatňováním objektivních kritérií, která rovněž zohlední finanční podporu pro totéž odvětví, již partnerské země obdržely z jiných zdrojů;
 - systematicky analyzovaly a dokumentovaly rozpočtové náklady na opatření s cílem zajistit, aby byly přiměřené a aby se zabránilo zdvojování podpůrných nástrojů a zdrojů financování;
 - podporovaly v rámci přístupu „tým Evropa“ obecné povědomí o těchto iniciativách prostřednictvím komunikačních činností, včetně společných misí, zaměřených na přijímající země a potenciální dárce.
-